

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DDF1-411/43/02/EP

Warszawa, dnia 7 lutego 2003 r.

DECYZJA nr DDF - 2/2003

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaje zgodę na dokonanie koncentracji polegającej na przejęciu przez NK-Holding Oy Ab z siedzibą w Finlandii kontroli nad Nordkalk Corporation z siedzibą w Finlandii poprzez nabycie 100% akcji tej Spółki.

UZASADNIENIE

W dniu 12 grudnia 2002 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej "organem antymonopolowym", na podstawie art. 44 ust. 1 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą", wszczął na złożony w terminie wniosek NK-Holding Oy Ab z siedzibą w Finlandii, zwanej dalej "NK-Holding", postępowanie antymonopolowe w sprawie koncentracji polegającej na przejęciu przez NK-Holding kontroli nad Nordkalk Corporation z siedzibą w Finlandii, zwaną dalej "Nordkalk", poprzez nabycie 100% akcji tej spółki.

Z przekazanych przez NK-Holding informacji wynika, że łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym zgłoszenie przekroczył 50 mln. EURO. Wobec spełnienia przesłanek art. 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy oraz niewystąpienia żadnej przesłanki wymienionych w art. 13 ustawy na przedsiębiorcy przejmującym kontrolę spoczywał obowiązek zgłoszenia organowi antymonopolowemu zamiaru przedmiotowej koncentracji.

Uczestnicy koncentracji.

NK-Holding została założona w grudniu 2002 r. w celu nabycia i posiadania akcji Nordkalk. Jej założycielami są spółki prawa fińskiego: Ahlstrom Capital Oy, zwana dalej "AC", i CapMan Capital Management Ltd, zwana dalej "CapMan", które posiadają wspólnie

55,6% udziałów w NK-Holding, a zatem sprawują wspólną kontrolę nad tą Spółką. Pozostałe udziały należą do 12 spółek ubezpieczeniowych i osób fizycznych będących członkami organów zarządczych Nordkalk.

AC jest prywatną spółką należącą do członków rodziny Ahlstrom, inwestującą w udziały i akcje spółek posiadających ugruntowaną pozycję w określonej branży i rokujących wzrost ich potencjału gospodarczego. Aktualnie najwięcej inwestycji AC ulokowanych jest w branżach: elektrycznej i elektronicznej, produkcji opakowań, nieruchomościach i leśnictwie. AC z 7 spółkami zależnymi, zarejestrowanymi w Finlandii, Estonii i Niemczech, należy do holdingu, który powstał w czerwcu 2001 r. z podziału dawnej spółki A. Ahlstrom Corporation na trzy spółki: branżową Ahlstrom Corporation, zwaną dalej "Ahlstrom", inwestycyjną AC oraz holdingową A. Ahlstrom Osakeyhtio, zwaną dalej "AAO".

Ahlstrom jest producentem wysoko przetworzonych materiałów włóknopochodnych sprzedawanych na całym świecie. Działalność prowadzona jest w trzech pionach: Kompozyty Włókienne, Opakowania i Etykiety oraz papiery specjalnego przeznaczenia. Jeden z działów spółki Ahlstrom wytwarza i sprzedaje na rynku światowym filtry silnikowe oraz kompozyty, które wykorzystywane są zarówno w produktach przemysłowych, jak i konsumpcyjnych codziennego użytku. Inny dział tej spółki wytwarza specjalistyczny papier do produkcji elastycznych opakowań, taśm samoprzylepnych i naklejek pokrytych klejem. Spółka posiada 60 podmiotów zależnych, które prowadzą działalność na wszystkich kontynentach. Jeden z podmiotów zależnych, Ahlstrom Cores Sp. z o.o., prowadzi działalność w Polsce. Spółka ta jest producentem cylindrów używanych do produkcji tub papierowych. AAO jest spółką holdingową zarządzającą aktywami członków rodziny Ahlstrom, do której należy 60% kapitału akcyjnego Ahlstrom i 100% kapitału akcyjnego AC.

CapMan jest prywatną spółką zarządzającą inwestycjami portfelowymi funduszy, którymi zarządza, tzn. podejmuje decyzje o zainwestowaniu lub wycofaniu powierzonych środków. CapMan sprawuje nadzór właścicielski nad prawie 50 spółkami, które prowadzą działalność na terenie państw skandynawskich przede wszystkim w branży IT oraz telekomunikacji, a także sektorze medycznym. W fundusze zarządzane przez CapMan zainwestowało około 90 fińskich i międzynarodowych inwestorów instytucjonalnych. Spółka holdingowa CapMan Plc stojąca na czele grupy, do której należy CapMan, jest notowana na Helsińskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Nordkalk tworzy grupę kapitałową, która prowadzi działalność na terenie krajów nadbałtyckich: Szwecji, Finlandii, Polski i Estonii. Do grupy należy 14 spółek zależnych oraz kilka stowarzyszonych. Przedmiotem działalności grupy jest produkcja wyrobów wapienniczych. Rocznie grupa wydobywa około 11 milionów ton wapienia w 18 kamieniołomach i 3 kopalniach. Produkty z wapienia znajdują zastosowanie w hutnictwie żelaza, w budownictwie drogowym, w produkcji materiałów budowlanych, papierniczych oraz w rolnictwie i ochronie środowiska. Poza wymienionymi krajami Nordkalk prowadzi również dwa biura sprzedaży w Niemczech oraz jedno na Litwie. W Polsce grupa prowadzi działalność za pośrednictwem dwóch spółek zależnych: Nordkalk Sp. z o. o z siedzibą w Krakowie, zwanej dalej "Nordkalk Sp. z o.o.", oraz Nordkalk Miedzianka S. A. z siedzibą w Piekoszowie koło Kielc, zwanej dalej "Miedzianka". Do Nordkalk Sp. z o. o. należy kopalnia i zakład mielenia i kruszenia wapienia w Owadowie-Brzezinkach (woj. Łódzkie) oraz zakład mielenia i kruszenia wapienia w Szczecinie. W Gdyni natomiast usytuowane jest biuro sprzedaży wapienia i wapienia mielonego. Do Miedzianki należy kopalnia wapienia w Piekoszowie koło Kielc oraz zakład mielenia i kruszenia wapienia w Wolicy (woj. świętokrzyskie).

Przyczyny koncentracji.

Zamierzona koncentracja o charakterze eksterytorialnym stanowi jeden z etapów realizacji strategii gospodarczej przyjętej przez Kone Corporation, zwanej dalej "Kone", przedsiębiorcę, który za pośrednictwem Partek Corporation sprawuje kontrolę nad Nordkalk. Kone uzyskała kontrolę nad Partek Corporation w wyniku wygrania publicznego przetargu po uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej z dnia 1 sierpnia 2002 r. Po dokonaniu analizy działalności spółek należących do Partek Corporation, w tym grupy Nordkalk, Kone stwierdziła, że działalność tych spółek nie jest zgodna z działalnością uznaną przez nią za strategiczną (tzn. inżynierską). W tej sytuacji podjęta została decyzja o sprzedaży spółek produkujących wapno.

Organ antymonopolowy ustalił i zważył, co następuje:

W wyniku dokonania zamierzonej koncentracji nastąpi przejęcie bezpośredniej kontroli nad Nordkalk przez NK-Holding, a pośrednio łącznej kontroli przez AC i CapMan.

Zgodnie z art. 17 ustawy Prezes Urzędu w drodze decyzji wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku

i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Przez pozycję dominującą zgodnie z art. 4 pkt 9 ustawy rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%. Ocena oddziaływania koncentracji na stan konkurencji wymaga określenia rynków właściwych zarówno w aspekcie produktowym, jak i geograficznym, na które koncentracja wywiera wpływ.

Rynek właściwy.

NK-Holding, bezpośredni uczestnik koncentracji, jako spółka holdingowa prowadzi działalność polegającą na zarządzaniu akcjami spółek zależnych. CapMan i AC, wspólnicy sprawujący kontrolę nad NK-Holding, są spółkami inwestycyjnymi. Do branż, w które zaangażowali oni swoje środki, nie należy działalność, którą prowadzi Nordkalk, tzn. produkcja wyrobów z wapienia. W ramach holdingu, do którego należy AC, prowadzona jest działalność polegająca na produkcji wysoko przetworzonych materiałów włóknopochodnych. Tak więc uczestnicy koncentracji nie prowadzą działalności na wspólnym rynku produktowym. Wysoko przetworzone materiały włóknopochodne produkowane przez Ahlstrom są sprzedawane na rynku światowym, natomiast zasięg geograficzny rynku produktów wapienniczych ograniczony jest do rynków krajowych lub lokalnych. Wynika to z faktu, że wyroby te produkowane są na miejscu złóż naturalnych wapienia lub w niewielkiej odległości od nich. Wobec niskiego stopnia przetworzenia wyrobów wapienniczych ich cena nie jest wysoka, a koszty transportu stanowią jej istotną pozycję, co powoduje, że transport wyrobów wapienniczych na duże odległości jest nieopłacalny. W tej sytuacji sprzedaż wapienia i wyrobów z wapienia dokonywana jest w zależności od rozmieszczenia złóż bądź na rynku lokalnym, bądź krajowym.

Powyższe ustalenia prowadzą do wniosku, że przedmiotowa koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek właściwy w układzie horyzontalnym, ponieważ nie występuje wspólny rynek produktowy, na którym zaangażowani byłiby przynajmniej dwaj uczestnicy koncentracji.

Jednocześnie organ antymonopolowy stwierdził, że uczestnicy koncentracji prowadzą działalność na wspólnym rynku w układzie wertykalnym. Rynkiem tym jest rynek zbytu niektórych wyrobów wapienniczych, a mianowicie wapna niegaszonego (palonego), kaolinu i kolemanitu oraz pigmentów wykorzystywanych przy produkcji papieru. Nordkalk jest

dostawcą tych wyrobów wapienniczych dla dwóch spółek należących do grupy Ahlstrom, które prowadzą działalność na terenie Finlandii. Rynek geograficzny zbytu ww. produktów wapienniczych nie obejmuje swym zasięgiem Polski, bowiem żaden z tych wyrobów nie jest produkowany w Polsce. Wapno niegaszone na potrzeby Ahlstrom produkowane jest przez należące do Nordkalk zakłady znajdujące się w Finlandii, natomiast kaolin jest importowany przez Nordkalk z Anglii, a kolemanit z Turcji. Surowce te są następnie mielone w młynach fabryki należącej do Nordkalk w Finlandii i dopiero po tym przetworzeniu dostarczane Ahlstrom Glassfibre Oy. Produkcja pigmentów papierniczych na potrzeby Ahlstrom realizowana jest przez Nordkalk również w Finlandii. Udział Nordkalk w europejskim rynku wapna niegaszonego wynosi około [tajemnica przedsiębiorstwa] %, pigmentów papierniczych - około [tajemnica przedsiębiorstwa] %, a kaolinu i kolemanitu poniżej [tajemnica przedsiębiorstwa] %. Wobec powyższego organ antymonopolowy uznał, że przedmiotowa koncentracja nie wywiera wpływu na rynek ww. produktów w układzie wertykalnym. Jednocześnie organ antymonopolowy ustalił, że przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ na rynek w układzie konglomeratowym, ale wpływ ten nie dotyczy rynku polskiego, a jedynie rynków Finlandii, Szwecji i Estonii, na których udział Nordkalk w produkcji wyrobów wapienniczych przekracza 40%. Według informacji NK-Holding stosowne zgłoszenia zamiaru przedmiotowej koncentracji zostały dokonane do Komisji Europejskiej oraz Estońskiej Rady Konkurencji.

Jak wynika z powyższych ustaleń, ponieważ koncentracja polegająca na przejęciu przez NK-Holding kontroli nad Nordkalk nie wywiera wpływu na żaden z rynków właściwych, w jej wyniku nie powstanie ani nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Oznacza to, że spełnione zostały przytoczone wcześniej przesłanki art. 17 ustawy. Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Instytucji
Finansowych, Usług i Rolnictwa
Marek Wojtkiewicz